NR. 1 | FEBRUAR 2024 | MIN STYRKE – VORES VELFÆRD

FAGBLADET FOA

TEKNIK & SERVICE

KOM MED IND I TOPMODERNE AMBULANCE

SIDE 15

Ram på krybene

PÅ ROTTEJAGT MED LUFTPISTOL

SIDE 22

TV-JOURNALIST KENDER VELFÆRDSDANMARK INDEFRA

HAN BLIVER OGSÅ RØRT TIL TÅRER

SIDE 18

I GØR RENT FAKTISK EN FORSKEL

ANDERS AGGER

FÆRDIGT ARBEJDE

FAGBLADET FOA

LYT TIL FAGBLADET FOA

FÅR DU NOK SØVN?

Hør, hvorfor solbriller kan hjælpe dig af med søvnproblemer

Du behøver ikke at være bekymret for dit helbred, selvom du arbejder om natten. Bare du får søvn nok.

SEX OG HUDSULT

Mange taler først om borgernes seksualitet, når den er blevet et problem

Hvad skal man kunne håndtere, og hvad skal man ikke finde sig i, når det handler om borgernes seksualitet?

VÆKKE ELLER EJ?

Myter og ammestuesnak forstyrrer børns søvn

Der er mange holdninger til, hvordan og hvornår små børn skal sove. Find ud af, hvad der er op og ned.

DU MÅ IKKE VÆRE MED

De voksne kan nemt misforstå børns måde at beskytte legen på

Det kan virke brutalt, når børn afviser hinanden, og i bedste mening griber de voksne ind. Men virker det?

KAN VI FEJRE UDEN GUF?

Dagtilbud har sagt farvel til, at børnene deler ud til fødselsdage

Hvordan reagerer børn og forældre på, at kage og andre lækkerier er taget ud af fejringen?

DIGITAL VELFÆRD

Velfærdsteknologi fylder mere og mere – hvad går det egentlig ud på?

Digitale kompetencer bliver stadig vigtigere, og nogle sosu-skoler har fået særlige Digitech-linjer.

Husk, at du kan høre mere fra Fagbladet FOA i podcasten 'Færdigt Arbejde'. Find for eksempel disse seks episoder, hvor du normalt lytter til podcast – eller gå ind på **Fagbladetfoa.dk/podcast**.

SNAPSHOT
EN ROTTE PÅ KORNET
SIDE 22

INDHOLD

4 Chefredaktørens leder

6 Fag og fremtid
Ny lederuddannelse skal afhjælpe stress og mistrivsel

8 FOKUS Syg af vaccine
Fik 11 mio. kr. i erstatning efter stik med AstraZeneca-vaccine

15 Det virker
Fremtidens ambulance har elektrisk hejsesystem, bedre lydisolering og meget mere

16 Striiben & Medlem til medlem

18 INTERVIEW Mød Anders Agger
'Indefra'-journalisten bliver rørt i nogle særlige situationer

22 Snapshot
Mød rotternes værste fjende

26 Fagligt talt

28 Tæt på: Kampen om din løn
Få overblikket over vejen til mere i løn – og deltag i OK24-quiz

32 INDBLIK Oplæringsvejledning
Se, hvad det giver at vælge en karrierevej som vejleder

38 A-kassen
Ufaglærte kan uddanne sig med forhøjet dagpengesats

39 Mad på farten

40 Det sker

42 Quiz

43 Min vej
Lauge gik fra usundt arbejdsliv i et køkken til at finde ro med børn

DET VIRKER
REGION HAR FÅET NY FLÅDE AF MODERNE AMBULANCER
SIDE 15

INDBLIK
VEJLEDER-ROLLEN HOLDER HAM SKARP
SIDE 32

99

HVIS IKKE DER ER TID TIL AT GØRE RENT HOS ÆLDRE MENNESKER ELLER TIL AT TAGE SIG AF OG UDØVE OMSORG FOR DEM, SOM HAR BRUG FOR DET, SÅ ER DER NOGET GALT MED DEN MÅDE, VI BRUGER VORES SKATTEKRONER PÅ. SIDE 18

ANDERS AGGER
TV-JOURNALIST

FOA

Ansv. chefredaktør Klaus Lange
klaus@foa.dk · 46 97 23 21
Redaktionschef Allan Wahlers
alwa@foa.dk · 46 97 26 44
Udgiver FOA · Staunings Plads 1-3
1790 København V · 46 97 26 26
foa.dk · foa@foa.dk

Forside Anders Agger, journalist. Foto: Rasmus Hargaard Breum

HVAD VIL DU LÆSE OM I DIT FAGBLAD?

VELKOMMEN | Hvis du kunne bestemme, hvad handlede dit fagblad så om? Og hvis jeg gav dig mit mobilnummer, ville du så gide at sende en sms til mig om det? Er det den faglige historie, du går efter? Eller åbnede du fagbladet for at læse om ham den kendte på forsiden? Måske er du typen, der jagter et godt tip til en slunken privatøkonomi? Eller er det noget andet, der kan få dig til at læse Fagbladet FOA? Jeg spørger, fordi jeg er den nye chefredaktør på Fagbladet FOA. Og når man er ny i jobbet, har man lov til at stille nysgerrige spørgsmål. Ikke sandt? Pænt goddag, for øvrigt. Jeg lover at gøre mig umage. Især med at skabe et fagblad, som er din dyrebare tid værd.

Jeg vil gerne høre, hvad du tænker om vores journalistik. Rammer vi dig med vores historier? Eller rammer vi bare ved siden af? Det sidste ville være trist. For jeg kan love dig, at der bliver knoklet blandt journalister, fotografer og grafikere for at give dig en fed oplevelse. Det trykte fagblad, du sidder med, er kun en lille del af den journalistik, du har adgang til. Husk at læse Fagbladetfoa.dk, hvor vi altid har nye historier om dit fag og arbejdsliv. Og hvis du kan lide at lytte, har vi også en ny podcast, som du kan læse om på side 41. Psykolog Dorthe Birkmose, som er med, er værd at bruge tid på, hvis du arbejder i velfærdssektoren.

På side 28 får du et overblik over forhandlingerne om de nye overenskomster på det offentlige område. Hvis du hiver mobilen frem, kan du quizze om de ord og begreber, der altid svirrer i luften, når kampen for bedre løn og arbejdsvilkår er i gang. Der er gavekort på spil. Og når du alligevel har mobilen fremme, vil du så ikke sende den der sms, jeg nævnte? Fortæl, hvad der får dig til at læse dit fagblad. Mit nummer er 31 61 27 87. ★

KLAUS LANGE
ANSV. CHEFREDAKTØR

> JEG LOVER AT GØRE MIG UMAGE. ISÆR MED AT SKABE ET FAGBLAD, SOM ER DIN DYREBARE TID VÆRD.

HVAD MENER DU?

Hvordan tager du imod nye kolleger?

AF SARA SURI OG MORTEN BRUUN

FOTO: SARA SURI OG MORTEN BRUUN

De skal vide, hvad jeg kan
Mette Sønderholm Andersen
TR i Svendborg Kommunes Dagpleje

Jeg har ikke været tillidsrepræsentant længe, så jeg har endnu ikke prøvet at tage imod en ny kollega. Men når der starter en ny, regner jeg med at køre ud til vedkommende, for man skaber bedst en relation ansigt til ansigt. De skal vide, hvad de kan bruge mig til.

Mest praktisk at starte med mail
Dorde Andreasen

Tværgående TR på Vejle, Kolding og Middelfart Sygehus
Som tillidsrepræsentant dækker jeg tre forskellige sygehuse, og derfor er det mest praktisk at starte med at sende en mail hurtigt, når der er blevet ansat en ny kollega. Men jeg følger op ved at tage forbi den nyansatte.

Virkelig godt at få ansigt på hinanden
Sarah Mariager

TR på Borgerservice og bibliotekerne i Aarhus Kommune
Jeg har været tillidsrepræsentant i tre år og er med, hver gang en ny kollega skal ansættes og bagefter lønindplaceres. Det betyder meget, at vi fra starten får ansigt på hinanden – og de finder ud af, hvad FOA kan. Og foreløbig har alle nye kolleger meldt sig ind.

Lån til el- og hybridbil
fra 4,19 % i rente*

Kontakt PenSam Bank på **44 39 39 44**

Se mere på **pensam.dk /elhybridfoa**

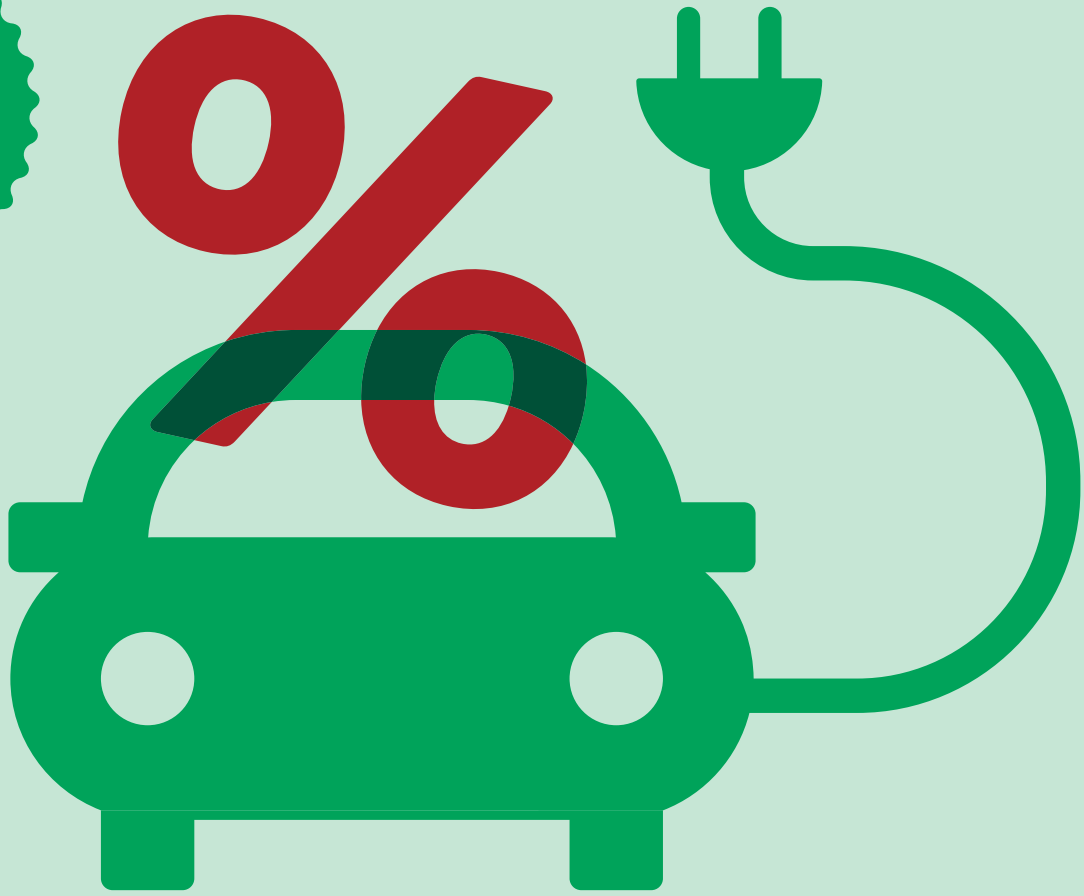

*Vejl. låneeksempel på el- og hybridbillån med 20% i udbetaling og årlig rente på 4,19 % (variabel) – gældende fra den 1. januar 2024. Det forudsættes i dette låneeksempel, at du allerede har samlet din økonomi hos PenSam Bank. Du låner 149.450 kr. og får i alt 144.000 kr. udbetalt. Din månedlige ydelse er 1.884 kr. Dit lån løber over 8 år. Årlig rente i procent 4,19% (variabel). ÅOP 5,28 %. Debitorrente 4,26 % (variabel). Etableringsomkostningerne er 5.450 kr. Det samlede beløb, du skal betale tilbage, er 176.054 kr. For at få et el- og hybridbillån til 4,19 % i rente (variabel) er det et krav, at der stiftes fuld pant i bilen, hvis du ikke allerede har samlet din økonomi i PenSam Bank. Vi skal kunne give din økonomi en positiv kreditvurdering. Oplysningerne i beregningen er vejledende. Vi tager forbehold for eventuelle fejl og mangler.

PenSam

FOA

Ny uddannelse skal give bedre psykisk arbejdsmiljø

Kommunale og regionale ledere kan være med til at sikre et bedre psykisk arbejdsmiljø, hvis de tager en ny videreuddannelse. FOA er begejstret for initiativet.

AF PERNILLE MAGAARD BØGH | FOTO: PRIVAT

Hvis en arbejdsplads skal fungere, er det psykiske arbejdsmiljø vanvittig vigtigt.

Derfor har KL, Forhandlingsfællesskabet og Danske Regioner oprettet videreuddannelsen 'Ledelse af psykisk arbejdsmiljø'.

Uddannelsen er særligt målrettet kommunale og regionale ledere med personaleansvar, og på skemaet er for eksempel fag som 'Lederens rolle i styrkelsen af psykisk arbejdsmiljø', 'Lederens rolle i at styrke trivsel og forebygge og håndtere udfordringer' og 'Ledelse af kultur for psykisk arbejdsmiljø'.

Fagpolitisk ordfører for lederne og FOAs Lederforening, Joan Lindskov, kalder uddannelsen 'rigtig vigtig'. Både fordi den gør en forskel for lederens og medarbejdernes psykiske arbejdsmiljø, men allervigtigst fordi den har fokus på forebyggelse.

"Uddannelsen tager fat på det, der er svært at få sat ord på, nemlig det psykiske arbejdsmiljø. Den klæder lederen på til, hvordan man bliver i stand til at italesætte udfordringer og får talt om det, der kan være svært."

Får konkrete værktøjer

Joan Lindskov kalder uddannelsens metode for *low transfer*, fordi man får helt konkrete værktøjer i hånden, man kan bruge i dialogen med medarbejderne.

For eksempel hvordan man som leder kommer i øjenhøjde med medarbejderne. Og håbet er, at medarbejderne kan mærke en forskel før og efter, lederen har taget uddannelsen, fortæller hun.

"Forhåbentlig vil man kunne mærke en leder, som har sprog og redskaber til at få italesat de udfordringer, der måtte være, så medarbejderne ikke får lov til at have det dårligt. Det er måden at sikre en god arbejdsplads på," siger Joan Lindskov. ★ PEMB@FOA.DK

TEKNISK SERVICECHEF SØREN MØLLNITZ:

ALT BLIVER BEDRE, NÅR MAN TRIVES

Et godt psykisk arbejdsmiljø er grundelementet for at fastholde og udvikle medarbejdere. Det ved Søren Møllnitz, der i efteråret har taget en ny uddannelse i at tage sig af sine medarbejderes psykiske arbejdsmiljø.

"Det er det afgørende træk. Noget, vi hele tiden har fokus på," understreger Søren Møllnitz, der arbejder som teknisk servicechef i Brøndby Kommune.

Han har mange års erfaring, helt præcist 26 år som leder. Men da han blev præsenteret for den nye lederuddannelse 'Ledelse af psykisk arbejdsmiljø', så han sit snit til at blive klædt bedre på til, hvordan man imødekommer udfordringer og arbejdspres hos sine ansatte.

"En af de udfordringer, man hele tiden støder ind i som leder, er bevægelsen i mennesker, der kan føle sig belastet af arbejde, de mange nye skift og elementer. Alt det påvirker, hvordan arbejdslivet er. Og derfor ville jeg gerne blive klogere på, hvordan man tackler det, især på den lange bane."

Vær fysisk til stede

Og de fag har givet Søren Møllnitz redskaber, som han kan tage med direkte fra skolebænken og ind i konkrete situatio-

Uddannelsen i psykisk arbejdsmiljø har givet Søren Møllnitz redskaber, som han kan tage med direkte fra skolebænken og ind i konkrete situationer på sin arbejdsdag.

OM 'LEDELSE AF PSYKISK ARBEJDSMILJØ'

- KL, Forhandlingsfællesskabet og Danske Regioner har på baggrund af OK21 udviklet uddannelsen til kommunale og regionale ledere med personaleansvar.
- Uddannelsen er skabt i samarbejde med LEAD og arbejdsmiljøforsker Malene Friis Andersen.
- Uddannelsen bygger på forskning og tager udgangspunkt i velkendte problemstillinger i hverdagen.

Læs mere om uddannelsen

ner på sin arbejdsdag, blandt andet en såkaldt stresstrappe.

"Jeg har tidligere haft medarbejdere, der er gået ned med stress. Stresstrappen er et redskab, hvor man kan se, hvornår man går fra et felt til et andet, altså hvornår bliver situationen kritisk – og hvad er tingenes tilstand. Det er en måde at være på forkant på," fortæller han.

Derudover har han fået øjnene op for 'nærværende ledelse' gennem fysisk tilstedeværelse på de enkelte lokationer.

"Jeg har ikke nået at etablere det endnu, men har planer om at bevæge mig rundt og være fysisk tættere på mine medarbejdere. På den måde får jeg hverdagsdialogen, 1-1-dialoger og kan bedre være med til at finde løsninger på det pres og de udfordringer, de møder."

Og ikke mindst vigtigheden af at sikre dialogen med medarbejderne.

"Jeg har nu en øget opmærksomhed på at få lukket op for medarbejderne ved i højere grad at spørge ind til, hvordan det går. Det har jeg fået nogle redskaber til."

Tiltagene er kommet for at blive, fastslår Søren Møllnitz, da et sundt psykisk arbejdsmiljø samlet set bidrager til en positiv og bæredygtig arbejdsplads, der gavner både medarbejderne, ledere og organisationen som helhed.

"Det er vigtigt, at en arbejdsplads ikke blot er et sted, hvor man trykker folk på maven og siger 'yd, yd, yd'. De ansatte skal have arbejdsglæde, for hvis man trives, så reduceres både sygefraværet, og teamarbejdet styrkes." ★

Jasmin Jensen var ikke i tvivl, da hendes daværende leder på et bosted for autister kraftigt opfordrede alle medarbejdere til at lade sig vaccinere mod covid-19.

FÅR 11 MIO. I ERSTATNING

Et enkelt stik med AstraZeneca-vaccinen i 2021 betød, at Jasmin Jensen har fået reduceret sin erhvervsevne med 90 procent. Hun er en af de mange, FOA har hjulpet i en arbejdsskadesag.

Det fik voldsomme konsekvenser, da Jasmin Jensen i februar 2021 lod sig vaccinere mod covid-19.

Det skete, da hun som social- og sundhedsassistentelev var i praktik på et bosted for mennesker med autisme og blev tilbudt at blive vaccineret med AstraZeneca.

Det viste sig hurtigt, at hun ikke kunne tåle den vaccine. Overhovedet ikke.

Hendes arbejdsgiver, Fredericia Kommune, afviste, at der kunne være tale om en arbejdsskade, fordi Jasmin Jensen havde ladet sig vaccinere frivilligt. Det argument kom kommunen ikke langt med. I dag er status, at Jasmin Jensen er livsvarigt handicappet, hendes arbejdsevne er nedsat med 90 procent, og hun er tilkendt førtidspension.

Derfor er det kun en lille trøst, at hun netop er tilkendt cirka 11 millioner kroner i erstatning som kompensation for sit erhvervsevnetab.

Beløbets størrelse skyldes, at Jasmin Jensen kun var 30 år, da hun kom til skade. Erstatningen udbetales løbende og modregnes i førtidspensionen og dækker den løn, hun kunne have tjent som social- og sundhedsassistent, indtil hun i 2064 fylder 73 år og kan gå på folkepension.

Stoppede brug af AstraZeneca

Hun kan ikke lade være med at tænke på, hvordan det var gået, hvis der blot var ændret en smule i tidslinjen i hendes forløb. Kun 12 dage efter hun fik sit stik, valgte Sundhedsstyrelsen at sætte brugen af AstraZeneca på pause, før vaccinen en måned senere blev taget helt

FOKUSSIDERNE ER SKREVET AF MORTEN BRUUN | FOTO: TOBIAS STIDSEN

JEG ER KED AF, AT JEG IKKE KAN FULDFØRE MIN UDDANNELSE, FÅ ET JOB OG BEVARE MIT NORMALE LIV MED FAMILIE OG VENNER.

JASMIN JENSEN
TIDLIGERE SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENTELEV

ER DU BLEVET SYG AF EN VACCINATION?

- Hvis du er blevet syg af covidvaccine, men har undladt at anmelde det som en arbejdsskade, fordi vaccinen var frivillig, er det ikke for sent at rejse en arbejdsskadesag.
- Det kan du gøre, hvis du eksempelvis har fået varige gener eller har været igennem et behandlingskrævende forløb.
- En afgørende forudsætning for at få medhold i en erstatningssag er, at det kan dokumenteres, at du som en del af frontpersonalet lod dig vaccinere, fordi det var i din arbejdsgivers interesse.
- Er du i tvivl, kan du altid få hjælp i din FOA-afdeling.

ud af det danske vaccinationsprogram. Det skete, efter at en række forsøg – både danske og internationale – viste, at AstraZeneca kunne have en række alvorlige bivirkninger som for eksempel blodpropper.

Jasmin Jensen blev ikke ramt af blodpropper, men mindre end 10 timer efter, hun var blevet vaccineret, reagerede hun på indsprøjtningen.

"Om aftenen mødtes jeg med et par af mine elevkammerater, men måtte gå hjem, da jeg fik kvalme, feber, hovedpine og begyndte at svede. Næste morgen havde jeg det ikke bedre, men umiddelbart bekymrede det mig ikke," mindes hun og fortsætter:

"Jeg vidste jo godt, man kunne få det dårligt efter en vaccination og havde for en sikkerheds skyld taget en feriedag om mandagen, så lidt sygdom ikke ville gå ud over mit arbejde."

Om tirsdagen havde Jasmin Jensen det stadig dårligt og gik på arbejde, men måtte i løbet af dagen give op og sygemelde sig.

Siden har hendes liv ikke været det samme. Hun har konstant hovedsmerter, hun er lyd- og lysfølsom, hun kan have problemer med balancen, hun har muskelsmerter, hun har svært ved at huske og koncentrere sig, og hun er grådlabil.

Og så er hun træt. Træt, træt, træt.

Det til trods har hun gennem hele forløbet kæmpet for at kunne arbejde igen. Parallelt med utallige speciallægebesøg, psykologsamtaler, skanninger og udredninger har hun tre gange forsøgt at vende forsigtigt tilbage til sin uddannelse og praktik.

Måtte selv anmelde skaden

Der er særligt én detalje i forløbet, hun ser tilbage på med en vis bitterhed: Da hun blev syg, afviste Fredericia

FORTSÆTTES PÅ SIDE 12

KOMMUNE: ”VI FULGTE ANBEFALINGERNE”

I Fredericia Kommune kalder Mette Heidemann, der er direktør for Beskæftigelse og Velfærd, sagen for ”dybt ulykkelig for den berørte medarbejder”. Og så forklarer hun kommunens reaktion med, at coronatiden på mange måder var ”speciel”:

”Vi var nødt til at læne os op ad nationale anbefalinger. Både fra Sundhedsstyrelsen, Kommunernes Landsforening (KL) og andre,” meddeler hun i et skriftligt svar og understreger, at kommunen efterlevede alle daværende anbefalinger om håndtering af covidvaccinationer.

”En arbejdsgiver kan ikke tvinge sine medarbejdere til at lade sig vaccinere. En arbejdsgiver kan kun komme med anbefalinger, hvilket kommunen også gjorde,” skriver Mette Heidemann og noterer, at medarbejderne som udgangspunkt blev bedt om at lade sig vaccinere i fritiden:

”Derfor var der heller ikke tale om arbejdsskader jævnfør KL’s anbefalinger,” skriver hun. ★

11 ANMELDELSER HAR FØRT TIL ERSTATNING

Med afgørelsen i Jasmin Jensens sag har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) færdigbehandlet og tilkendt erstatninger i 11 anmeldelser om tab af erhvervsevne i forbindelse med covid-vaccinationer.

Det viser en opgørelse, AES har foretaget 20. december 2023 for Fagbladet FOA. Opgørelsen fortæller ikke om det konkrete erhvervsevnetab i hver enkelt sag, ligesom den heller ikke indeholder oplysninger om de konkrete erstatningsbeløb. Det fremgår heller ikke, om der er nogle af de 10 øvrige afgørelser, der er anket.

Ifølge opgørelsen er der i alt anmeldt 429 sager vedrørende covidvaccination. 240 af dem er anerkendt som arbejdsskader. De sager behandles nu af AES, som blandt andet vurderer et eventuelt tab af erhvervsevne. ★

Forfærdeligt godt med den anerkendelse

”Det er forfærdeligt for Jasmin. Det er forfærdeligt for alle andre, der er kommet til skade på grund af en vaccine. Men i det lys er det altså også forfærdeligt godt, at det lykkedes at få vaccineskader anerkendt som arbejdsskader.”

Mona Striib

Sådan lyder det fra FOAs formand, Mona Striib, som efter afgørelsen i Jasmin Jensens sag er endnu mere tilfreds med, at fagbevægelsen i foråret 2021 stod fast på det særlige krav, der udsprang af covidkrisen.

”Jeg var selv skeptisk og tvivlede på, om det kunne lade sig gøre. Man kunne jo blive smittet mange steder, men nogle af vores meget dygtige medarbejdere borede sig ned i juraen og holdt fast. Det var ikke mindst deres og altså FOAs fortjeneste, at det lykkedes at få vaccineskader anerkendt som arbejdsskader,” mindes Mona Striib de meget ’intense’ forhandlinger.

Udfordringen var, at arbejdsgiverne ikke kunne tvinge de ansatte til at lade sig vaccinere. Men det var oplagt for enhver, at det var yderst påkrævet. Og hvis man sagde nej, kunne man blive flyttet til andet arbejde.

”I dag er jeg meget, meget glad for, at det endte, som det gjorde. Og hvis der er medlemmer, der har haft eller stadig har symptomer fra dengang, som ikke er blevet anmeldt, er det oplagt at se på, om det skal ske,” siger Mona Striib. ★

Kommune at anmelde hendes sygdom som en arbejdsskade. Det måtte hun selv gøre, selvom det er arbejdsgiverens pligt at anmelde ulykker og uheld, der kan skyldes arbejdet.

Det argument prellede af på Anne Blomme, der er faglig sagsbehandler i FOA Trekanten og hurtigt i forløbet blev kontaktet af Jasmin Jensen.

”Der var i bedste fald tale om frivillig tvang,” siger Anne Blomme med henvisning til det pres, som frontpersonalet i blandt andet pleje- og sundhedssektoren blev mødt med under coronakrisen. Det pres oplevede Jasmin Jensen også.

”Vores leder var meget tydelig i sin opfordring til, at vi lod os vaccinere,” fortæller hun og bemærker, at hendes status som elev også spillede ind.

Klar tale i endelig afgørelse

I dag har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) klart underkendt Fredericia Kommunes fortolkning – og den anke, som kommunens forsikringsselskab, North Risk, undervejs forlængede sagsbehandlingen med.

”Du er kommet til skade som følge af arbejdet,” lyder det klokkeklart i afgørelsen fra AES, som også noterer, at arbejdsgiveren havde en særlig interesse i, at hun blev vaccineret. ★

”Det er en ret ekstrem sag, og den bliver ikke bedre af, at Jasmin er så ung,” siger faglig sagsbehandler i FOA Trekanten Anne Blomme (tv.). Hun er en af de tre, hovedpersonen sender en særlig tak, fordi de troede på hende. De to andre er speciallæge Unni Jeppesen og Jasmins farmor, der undervejs har trøstet, handlet, gjort rent og været med til alle lægebesøg.

Læs hele Jasmin Jensens historie her

> **DER ER FØRST GRUND TIL AT VÆRE GLAD, NÅR DE GODE TANKER OMSÆTTES TIL HANDLING.**
>
> **MARIA KLINGSHOLM**
> FAGPOLITISK ORDFØRER I FOA

1,2 mia.

Så meget har FOA hentet, siden man i 2020 begyndte at registrere arbejdsskadesager.

KILDE: FOA

FOA henter 1,2 mia. til medlemmerne

Jasmin Jensen var ikke det eneste FOA-medlem, der fik afgjort en arbejdsskadesag i 2023. Faktisk var der 900 andre sager, der blev færdigbehandlet – og de 901 sager resulterede i en samlet erstatning på 424 millioner kroner.

Maria Klingsholm

Dermed har FOA hentet mere end 1,2 milliarder kroner hjem, siden forbundet i 2020 begyndte at registrere resultatet af de forskellige typer af arbejdsskadesager. Helt præcist drejer det sig om 1.211.608.263 kroner fordelt på 2.411 endelige afgørelser.

Maria Klingsholm, der er fagpolitisk ordfører i FOA, har tidligere peget på, at man med stor fordel kunne anvende de penge bedre ved at bruge dem på bedre arbejdsmiljø og dermed forebygge ulykker og skader. Det mener hun stadig:

”Arbejdsmiljøet er simpelthen ikke godt nok. De enorme summer dækker jo over helt almindelige lønmodtagere, der kommer til skade, og nogle desværre i meget alvorlig og invaliderende grad. Det er arbejdsgiverens ansvar at sikre et godt og sundt arbejdsmiljø, og det her peger i retning af, at der er nogen, der ikke lever op til det ansvar,” siger hun.

Hun sætter dog en smule lid til den arbejdsmiljøaftale, som alle Folketingets partier gik sammen om, da de i marts 2023 afsatte 1,3 milliarder kroner – cirka det samme beløb, som FOA har hentet til medlemmerne – til blandt andet at styrke det fysiske og psykiske arbejdsmiljø.

”Der er mange gode hensigter i den aftale, men der er først grund til at være glad, når de gode tanker omsættes til handlinger og mærkes ude på den enkelte arbejdsplads,” siger Maria Klingsholm. ★

Hjælp os med at finde Danmarks største velfærdstalenter

Kender du én under 36 år, som fortjener at blive hyldet som velfærdstalent?
Én, som gør en forskel for andre og yder en særlig indsats?

Nominér et ungt velfærdstalent senest den 5. april på **pensam.dk/talent**

PenSam

FOA

KOM MED PÅ TUR I FREMTIDENS AMBULANCE

Den samlede flåde af nye ambulancer i Region Sjælland er klar. Her kan du få en guidet rundtur i køretøjernes største nyheder.

AF PERNILLE MAGAARD BØGH

Større sikkerhed, bedre komfort og mere udstyr. Det har Region Sjælland haft for øje, da den i samarbejde med et finsk firma indrettede nogle helt nye ambulancer, som skal gøre kørslen mere behagelig for både reddere og patienter.

Det glæder René Arne Bergmann, der er arbejdsmiljørepræsentant og kører akutbil i Region Sjælland. Her guider han os gennem de seks forbedringer, han mener, er de største:

Nyt hejsesystem

"Der er kommet et elektrisk hejsesystem, som kan hejse en trappestol ind og ud af ambulancerne. Det betyder, at vi nu slipper for tunge løft."

Højere hastighed

"Vi er afhængige af at kunne overhale og køre med høj hastighed, så det er rart, at der er en ny og bedre motor i bilen. Derudover er komforten blevet forbedret. Ambulancen er jo vores kontor, og derfor er komfort lig med et godt arbejdsmiljø."

Bedre lydisolering

"Der er kommet en bedre lydisolering i bårerummet. Indtil nu har vi skullet tale meget højt, hvis vi har kørt på for eksempel motorvej. Nu vil patienterne kunne ligge i nogenlunde rolige omgivelser, hvor vi ikke skal råbe, men kommunikere i et bedre og lavere toneleje."

Ny skærmplacering

"Der er blevet udviklet nogle beslag, som fastmonterer vores monitoreringsudstyr, så vi kan få skærmene foran os. Tidligere har vi haft skærme ved siden af patienten og skulle derfor række ind over dem. Det kommer til at gøre en stor forskel i forhold til sikkerhed, når vi kører med høj hastighed."

Nemmere samarbejde

"Ambulancen er nu blevet indrettet, så vi kan blive siddende fastspændt i behandlersædet, mens vi behandler. Før skulle vi rejse os for at nå, og nu kan vi blive siddende og stadig nå alt. Hvis man skulle kommunikere noget til chaufføren, måtte man rejse sig. Nu får vi samtaleanlæg, og samtidig kan føreren på et kamera holde øje med, hvad der sker i bårerummet. På den måde kan vi nemmere samarbejde og højne sikkerheden."

Bedre hygiejne

"Vi har fået ultraviolet lys i loftet, som skal sikre hygiejnen i ambulancen. Vi rengør ambulancerne, men kan ikke altid være sikre på, at alt er helt rent. Men det her ultraviolette lys er antibakterielt. Dér, hvor lys trænger ind, dør bakterierne." ★ PEMB@FOA.DK

FOTO: REGION SJÆLLAND

DET VIRKER

DEL DINE FIF

Har du et arbejdsredskab eller en metode, som virker på din arbejdsplads, så skriv til redaktionen@foa.dk. Hvis vi bruger det i bladet, får du et valgfrit gavekort på 250 kroner til Matas, Imerco, H&M, eller Nordisk Film Biografer.

FOTO: JØRGEN TRUE/ARKIV

René Arne Bergmann
Paramediciner og arbejdsmiljørepræsentant
Region Sjælland

DEN NYE FLÅDE

39 nye ambulancekøretøjer og 14 nye patienttransportkøretøjer er blevet taget i brug i Region Sjælland. De sidste blev en del af flåden 1. februar.

Se flere billeder her:

2024: ET STORT SKRIDT IND I ET FORANDRINGERNES ÅR

STRIIBEN | Bid for bid, skridt for skridt begynder mange års arbejde at bære frugt. Ofte er indsatsen med at påvirke politisk ret usynlig. Og ofte kan vi læse på de sociale medier, at FOA skal råbe højere i den offentlige debat. Vi arbejder hver eneste dag med påvirkning og pressearbejde for at skabe resultater på medlemmernes vegne. Det kan tage lang tid, og der kan være mange barrierer, som er vanskelige at nedbryde. Men det virker. Vi kan skælde ud og tale med store bogstaver, og vi kan også tage det lange seje træk med at påvirke og være konstruktive medspillere.

I år er der gået hul på ketchupflasken. Vi forhandler OK24 med udmøntning af trepartsaftalen fra december. Den gav et gigaløft af den offentlige sektors lønsum – varigt og uden for reguleringsordningen. Derudover er der udspil om uddannelsesløft og initiativer, der skal mindske frafaldet på social- og sundhedsuddannelserne. Og så er det også værd at glæde sig over et stop for at hjemsende uddannede og velintegrerede social- og sundhedshjælpere.

Jeg ser desuden frem til udspillet til den nye ældrelov, hvor dygtige medlemmer har bidraget med viden og erfaring. Det bliver et langt sejt træk, men vi kan godt glæde os til mindre dokumentation, ret til at bruge sin faglige vurdering i den daglige visitation, og at der nu reelt er en ret til et fuldtidsjob. I slutningen af 2023 blev regeringens 2030-plan fremlagt med det budskab, at økonomien til den offentlige sektor ikke bare skal reguleres med det demografiske træk. Der skal også velstandsreguleres. Det betyder, at vi langt om længe kan bygge op igen. Bid for bid, skridt for skridt. Det er tiltrængt. Når du sidder med fagbladet i hånden, er vi forhåbentlig så langt med aftalerne og overenskomstfornyelsen, at du snart skal stemme om den. I FOA kæmper vi for både rammer for velfærden og en samfundsudvikling, der mindsker ulighed, din løn og dine arbejdsvilkår. Det kræver vedholdenhed, og det kræver, at vi aldrig bliver trætte af at kæmpe sammen. ★

MONA STRIIB
FORMAND

> VI KAN SKÆLDE UD OG TALE MED STORE BOGSTAVER, OG VI KAN OGSÅ TAGE DET LANGE SEJE TRÆK MED AT PÅVIRKE OG VÆRE KONSTRUKTIVE MEDSPILLERE.

@STRIIBMONA

DEN GODE SØVN

Der er mange myter og misforståelser om søvn. I FOAs podcast 'Færdigt arbejde' får du gode råd til at få sovet nok. Afsnittet kastede mange kommentarer af sig på Facebook – især fra dem, der har nattevagter.

Find afsnittet på Fagbladetfoa.dk/podcast – eller hvor du plejer at lytte til podcast.

Karin Andersen
Jeg er fast nattevagt og arbejder 7-7, og jeg sover upåklageligt fra ca 7.45 til mellem 15 og 18.30 i min arbejdsuge ... 🥰🥰🥰❤️
Mit liv fungerer rigtig godt ... har været nattevagt siden 2014 og altid kørt 7-7 ...

Louise Fenger
Jeg arbejder mest aften-vagt og kan ikke sove, når jeg kommer hjem. Sover ofte 5 timer, og så skal der tisses! Men er god til at få en for-middagssøvn på et par timer, og så passer pengene 😀

Michaela-Britt Petersen
Jeg sover skønt om dagen fra kl 8-13 og igen fra kl. 19.30-21.15 i min nattevagtsuge 🍀

FIND VEJ TIL DRØMMELAND

Der er mange myter om den gode søvn
Find episoden om søvn i Fagbladet FOAs podcsatserie 'Færdigt Arbejde' – og bliv klogere.

Christine Larsen
Jeg sover for det meste fra 02 til 06. Og indimellem så fra kl. 24 til 7, ofte uden at vågne. Jeg føler mig alt for frisk om aftenen, derfor so-ver jeg ikke før kl. 02 ca. 😀

Sisse Ranzau
Skønt at vide, at det faktisk er helt okay at dele sin søvn op. 😊
Som fast nattevagt sover jeg gerne fra 8-12 og igen fra 18-21 😀

Tina Connie Nielsen
Efter mine nattevagter går jeg i seng kl. 8.30-9 og sover indtil ved kl. 16-17-tiden (nogle gange længere). Så kan jeg fint klare mig uden søvn indtil næste dag. Jeg har 4 eller 5 nattevagter ad gangen. Efter den sidste vagt går jeg også i seng, men piner mig op efter 4 timer. Går i seng igen kl. 21.30, sover hele natten og er vendt om til dag næste morgen. Jeg har haft nattevagt siden 1999 og fungerer fint med det. Jeg har også enkelte dagvagter

Nichola Øgendahl
Jeg elsker mine nattevagter og sover fint om dagen. Ar-bejder 7-7. Tror faktisk jeg sover bedre, når jeg har været i nattevagt. Er absolut ikke A-menneske og har aldrig været det. Har altid arbejdet aften eller nat. At sørge for der er ordentligt mørkt og dejligt køligt i mit soveværelse, er helt klart vigtigt for min søvn. Sover med ørepropper, da man ikke kan bo i en boligblok/opgang og forvente, at andre er stille om dagen. Fungerer glimrende for mig

FØLG OS PÅ

JEG FÅR LYST TIL OP PÅ EN ØLKASSE

AT STILLE MIG OG KLAPPE”

’Indefra’-journalisten Anders Agger har fået et unikt indblik i velfærdsdanmark gennem nogle af de ansatte, som har noget på hjerte.

AF SARA RESTED SURI | FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

Kameraet når lige at fange Anders Aggers blottede ansigtsudtryk og tårevædede øjne, inden han åbner den dør, han står lænet op ad.

Tydeligt berørt forlader han rummet, hvor han netop har overværet en kvindelig medarbejder på krisecentret læse en historie højt for en dreng ved navn Adam.

Historien handler om, hvordan det er at se sin mor blive slået. Hvor bange, man bliver. Den følelse kan Adam genkende, for han og hans mor er netop flygtet fra en utryg situation.

I den nyeste sæson af tv-programmet ’Indefra med Anders Agger’ går den rolige jyde med den nænsomme fremtoning og de direkte spørgsmål endnu engang helt tæt på de mennesker, han følger.

I løbet af de 10 år, han har lavet programmet, har han givet danskerne et kig ind i den verden, som blandt andre FOAs medlemmer bevæger sig i, når han for eksempel har besøgt plejehjem, børnehospice og psykiatrien. Men i forbindelse med Adams historie har Anders Agger for første gang nogensinde ladet sin neutrale maske falde og vist seerne noget nyt; at også han bliver påvirket af de skæbner, han møder i sit arbejde.

”Jeg er blevet god til at tage mig selv ud af ligningen. Men det er sådan nogle små vinde af normalt liv, der lige pludselig kan påvirke mig. På krisecentret gør de nemlig noget, som jeg plejer at gøre med mit barnebarn. Forskellen er bare, at medarbejderen sidder og læser en bog med Adam om det forfærdelige, han har oplevet. Det kunne jeg næsten ikke være i,” siger Anders Agger, da Fagbladet FOA møder ham i Aarhus til en snak om, hvad han har gjort sig af tanker om de ansatte, han har stiftet bekendtskab med i sit arbejde.

Fortid som pædagogmedhjælper

Anders Agger har altid følt sig bedre tilpas, når han skulle interviewe mennesker i velfærdsjob end for eksempel topdirektører i Vestas, fortæller han mellem to slurke varm te. Det er ham, der har foreslået, at interviewet skal foregå på den nedlagte Falck-station, der nu er forvandlet til en rustik café.

I hans optik er de mennesker, der arbejder med at passe på udsatte borgere, ofte mere ligetil end de store erhvervskanoner. De har tit noget på hjerte, og så gør de et vigtigt stykke arbejde, hvor de er noget for andre i hverdagen. Det kan han af og til savne som ’privilegeret’ journalist.

”Kernen i det arbejde, som mange af FOAs medlemmer har, er jo, at I rent faktisk gør en forskel for, om et menneske kommer den ene eller den anden vej i livet,” siger han og læner sig tilbage i stolen.

Som ung oplevede Anders Agger selv, hvordan det føltes pludselig at stå med ansvaret for andre mennesker. Efter kort tid på biokemi-studiet i København droppede han nemlig ud og vendte hjem til Skjern, hvor han fik arbejde som pædagogmedhjælper i en børnehave sammen med sin gode ven.

”Jeg gik jo fra at være studerende og have en ustruktureret hverdag, hvor jeg festede meget, til pludselig at komme ind i en voksenverden, hvor man fik ansvar og tog sig af andres børn.”

Fortjener klapsalver

Anders Agger havde jobbet i halvandet år, og erfaringen gør stadig indtryk på ham den dag i dag. Han husker tilbage på det som en ’genial’ tid.

”Jeg kom ind i et socialt fællesskab, hvor der var en faglig bevidsthed. Man bakkede hinanden op, og de ansatte var vant til at kæmpe for deres rettigheder. Det var faktisk rigtig fint,” siger Anders Agger med et smil og tilføjer, at det var nogle slagkraftige kvinder, han arbejdede sammen med.

Han har bemærket, at det karaktertræk går igen hos mange af de faggrupper, han sidenhen har fulgt i ’Indefra med Anders Agger’.

”Der er så mange stærke pædagogmedhjælpere, socialpædagoger og omsorgsmedarbejdere derude, at jeg har lyst til at stille mig op på en ølkasse og klappe af dem,” slår han fast.

En morfars blik på børnehaven

I dag har Anders Aggers veje igen krydset de danske daginstitutioner. Han har nemlig to børnebørn, der går i vuggestue og børnehave. Derfor er det blevet tydeligt for ham, at normeringerne er dårligere, end dengang han selv arbejdede som pædagogmedhjælper.

Han fortæller, at de var så mange voksne dengang, at han sagtens kunne tage fire børn med ned til engen, der lå et stenkast fra børnehaven, for at spille fodbold. Modsat er der i dag sjældent tid til, at personalet i børnehaven kan hilse på hans barnebarn Ava på tre år, når hun kommer om morgenen. Der er skåret så meget ind til benet, at personalet må prioritere at slukke ildebrande.

”Der er nogle faggrupper, der er frustrerede over, at det arbejde, de kunne lave for 10 år siden, ikke kan udføres på samme måde i dag. Og det kan jeg faktisk godt forstå,” siger han og uddyber, at han både tænker på de ansatte i dagin-stitutioner, i ældreplejen og sundhedsvæsnet.

”Nogle af de områder, hvor der burde være flest ansatte, er jo dem, som jeg og mit tv-hold beskriver ret meget. Og jeg kan så godt forstå, at de ude i de yderste led indimellem står og skriger: ’Hvad fanden er det, vi vil med vores prioriteringer i det her samfund?’”

For som Anders Agger opsummerer: ”Hvis ikke der er tid til at gøre rent hos ældre mennesker eller til at tage sig af og udøve omsorg for dem, som har brug for det, så er der noget galt med den måde, vi bruger vores skattekroner på.”

★ SASU@FOA.DK

BLÅ BOG

- Journalist og dokumentarist
- Født i 1964 (59 år)
- Kæreste med Lissa, der er mor til parrets fælles søn, Rasmus på 32 år. Hun har desuden to voksne børn, Line og Thomas, fra et tidligere forhold
- Bedst kendt fra tv-serierne ’Indefra med Anders Agger’ og mad- og rejseprogrammerne ’Anne og Anders’, som han har lavet med Anne Hjernøe
- Ansat i DR siden 1989.

NY SERIE AF ’INDEFRA MED ANDERS AGGER’

I 2024 – sandsynligvis i løbet af februar – ruller en række nye afsnit af ’Indefra med Anders Agger’ over skærmen. Programmerne skildrer bostedet Holmstrupgård lidt udenfor Aarhus. Her bor unge mellem 12 og 23 år med svær selvskadende adfærd og diagnoser som angst, skizofreni, autisme og spiseforstyrrelser.

Tv-holdet følger blandt andre 18-årige Sebastian, der hører stemmer og ser onde skyggemennesker, og Amalie, der er angst for at trække vejret, fordi hun er bange for at bruge alt ilt i verden.

Serien viser den afgørende rolle, personalet spiller i de unge menneskers liv, og ifølge Anders Agger er det tydeligt, at medarbejderne gør en ’kæmpe forskel’ for de unges videre færd:

”Jeg tror, det vil give mere respekt for de behandlere, der er derude.” ★

Rotternes værste fjende

Rotter er intelligente og hurtige. Det ved Preben Ullerichs, der arbejder som miljøkontrollør i Københavns Kommune. Derfor tyr han til både fælder, gift, røg – og ikke mindst pistoler – når han skal fange de sygdomsbærende og ubudne gæster i både private hjem, haver og butikker. Fagbladet FOA er taget med på rottejagt i et kælderlokale i en boligforening på Nørrebro.

TEKST OG FOTO: RASMUS HARGAARD BREUM

På sporet. Når Preben Ullerichs har en mistanke om, at der er en rotte på spil, drysser han talkum ud på strategiske steder. På den måde kan små rottespor i det hvide pulver afsløre, hvor rotten færdes.

På kornet. Luftpistolen af mærket Weihrauch HW 45 er oppe af tasken og ladet med et enkelt hagl. Med et opmærksomt blik følger Preben Ullerichs rotten, der piler rundt i rummet. Med ét sidder den stille på en radiator. Rottefængeren ser sit snit. Han hæver pistolen, tager sigte og skyder. Haglet rammer, men det er ikke dræbende.

På alle fire. Udover talkummet har rottefængeren en række faste redskaber i tasken. Lommelygten er uundværlig, når rotten gemmer sig i skabe og under møbler.

Alt skal renses. Rotter kan smitte mennesker med en række sygdomme. Når rotten er fanget, skal alle ting, møbler og gulve gøres grundigt rent for at mindske smitterisikoen.

En kender. Preben Ullerichs har efterhånden mange års erfaring med bekæmpelse af forskellige skadedyr. Han ved, hvor rotter kan finde på at gemme sig. Et løft af sofaen afslører den eftersøgte rotte sammen med afbidte paptallerkner og rottelort.

Såret. Rotten piler videre, væk fra Preben, som rækker ud efter et nyt hagl og lader luftpistolen. Men inden han får det pelsede skadedyr på kornet, har den søgt dækning bag bagstykket i et køkkenskab. "Der kommer vi ikke ind i dag, men den er skadet, så den dør nok i løbet af et par dage," siger Preben Ullerichs.

ROTTER

- Et enkelt rottepar kan under gunstige forhold formere sig til over 800 rotter på et år.
- Rotter er ekstremt atletiske. De kan klatre, svømme og dykke, og selv store rotter kan passere gennem et hul på to centimeter.
- En enkelt rotte kan bære op til 55 sygdomme, såsom salmonella, hepatitis og E. colibakterier, som kan overføres til mennesker. De kan også have lopper, flåter og mider.
- Rotters tænder vokser med en centimeter om måneden, og de skal derfor gnave for at slibe tænderne. Hvis de bliver for lange, dør den, fordi den ikke kan spise mad.

KILDE: SKADEDYRKONTROLL1.NO, 10 FAKTA OM ROTTER

OK24: VI SKAL INDHENTE DET TABTE

FAGLIGT TALT | En lønstigning på cirka fem procent. Det var resultatet af OK21, og dengang var vurderingen, at det ville sikre en uændret købekraft. Det var før, inflationen begyndte at stige, og inden der udbrød krig i Ukraine. Den rekordhøje inflation gjorde, at samtlige FOA-medlemmer oplevede, at deres løn ikke længere slog til. Derfor er der en særlig forventning til de overenskomstforhandlinger, som nu er i gang. Dansk økonomi står stærkt, og de private fik et historisk godt forlig i 2023, så målet er ikke til at tage fejl af: Lønnen skal stige, så vi kommer til at indhente det, vi har tabt på grund af inflationen.

OK21 var ikke den store succes for Teknik- og Servicesektoren. Vores modpart i Kommunernes Landsforening (KL) ønsker ikke udvikling på vores område. Vi møder ikke de store modkrav, og det vidner desværre om en manglende interesse for det tekniske område fra KL's side. I OK21 fik vi først et lille gennembrud, da vi bad FOA-fællesskabet om hjælp, og det har inspireret os til at gøre tingene anderledes i år.

Heldigvis har vi fået accept af, at mange af sektorens krav løftes ind på det fælles FOA-bord. Det i sig selv er en sejr for os i Teknik- og Servicesektoren, og jeg forventer mig mere af OK24, end jeg har gjort tidligere. Jeg kan se, at der er en reel mulighed for at få ændret nogle af de ting i vores overenskomster, som enten er helt urimelige, eller som ikke giver mening. Vi skal som fagforening ikke måles på det, vi siger, men på de resultater, vi opnår, og jeg ser meget frem til at forhandle overenskomster sammen med vores faggrupperepræsentanter, så vi forhåbentlig kommer ud med et resultat, som alle kan være tilfredse med. ★

THOMAS BRÜCKER
SEKTORFORMAND

> VI SKAL SOM FAGFORENING IKKE MÅLES PÅ DET, VI SIGER, MEN PÅ DE RESULTATER VI OPNÅR.

@FOATHOMASB

KORT OG GODT

NU KAN DU BLIVE MERE BÆREDYGTIG

Er du servicetekniker, teknisk serviceleder eller teknisk servicemedarbejder, og går du og din arbejdsplads op i den grønne omstilling? Så har du fået mulighed for at melde dig til et kursusforløb i grøn omstilling, der blandt andet kommer omkring indeklima, energioptimering og drift. Det første hold begynder på NEXT sidst i februar.

& Læs mere her

FÆRGEUDDANNELSE HAVNER I MARSTAL

Kort før jul var der godt nyt til fremtidige årgange af færgenavigatører. Den uddannelse, der har kørt som et forsøg i to år på Marstal Navigationsskole, blev nemlig gjort permanent. Målet med uddannelsen er blandt andet at skaffe arbejdskraft til de danske småfærger. Det første hold kan begynde 13. maj 2024. De kan se frem til at være færdiguddannede i juni 2025.

KILDE: MARSTAL NAVIGATIONSSKOLE

FOTO: COLOURBOX

Udrykningsfolk vil have ændret færdselsloven

Færdselsloven bør laves om, så udrykningspersonale ikke risikerer at miste job og kørekort, hvis de bliver involveret i en ulykke under en udrykning. Det var budskabet i et brev, der tidligere på året blev sendt til Folketingets ordførere på området.

Ambulancefører Bruno Martiri uddyber, at han ikke mener, det kan være rigtigt, at man i hans position skal trækkes igennem en retssag eller straffes med bøde eller klip i kørekortet, hvis man under udrykning er involveret i et mindre trafikuheld uden persontilskadekomst. Det bør i stedet være en forsikringssag, mener han.

Læs historien her:
fagbladetfoa.dk/faerdselsloven

FOTO: COLOURBOX

PRØV TEKNIK-SERVICEFAG AF TIL DM I SKILLS

Det er ofte sosu-faget, der stjæler fokus, når der afholdes DM i Skills. Men når det går løs på Dyrskuepladsen i Roskilde 18.-20. april i år, indtager ambulancebehandlere og ejendomsserviceteknikere også en del af spotlightet. Der skal dog hverken konkurreres i hjertemassage eller reparationer, men de to fag bliver fremvist som demonstrationsfag, hvor interesserede kan få en fornemmelse for jobbenes mange muligheder. De to fag er en del af i alt 78 fag, man kan opleve til DM i Skills.

Følg med i dækningen af DM i Skills 2024

27,2

procent udgjorde den offentlige andel af den samlede beskæftigelse i andet kvartal 2023. Den andel har aldrig været lavere. Sammenholdt med befolkningsudviklingen betyder det, at der generelt bliver færre offentligt ansatte pr. velfærdsbruger.

KILDE: ARBEJDERBEVÆGELSENS ERHVERVSRÅD

> **Erfaringerne viser, at ordningen er med til, at flere tager en erhvervsuddannelse. Derfor er det godt, at vi gør den permanent.**

ANE HALSBOE-JØRGENSEN
BESKÆFTIGELSESMINISTER
Om ordningen, hvor ledige over 30 år kan tage et uddannelsesløft på 110 procent dagpengesats er blevet gjort permanent af et bredt flertal i Folketinget.

KAMPEN OM DIN LØN

1

MAJ TIL OKTOBER ’23

INDSAMLING AF KRAV

FOAs afdelinger har indsamlet medlemmernes krav og ønsker. Blandt andet via lokale medlemsmøder, regionale debatmøder og en digital kravsindsamling.

2

JANUAR TIL MARTS ’24

FORHANDLINGER

Arbejdsgiverne og lønmodtagerne forhandler for at opnå et forlig. Tidsplanen kan rykke sig.

SÅ MANGE FORHANDLES DER FOR

- Forhandlingsfællesskabet forhandler for ca. 494.000 ansatte på det kommunale område.
- Forhandlingsfællesskabet forhandler for ca. 114.000 ansatte på det regionale område.
- FOA forhandler selv OK24 for ca. 122.000 medlemmer (inkl. elever) på det kommunale område.
- FOA forhandler selv OK24 for 14.500 medlemmer (inkl. elever) på det regionale område.
- FOA forhandler selv OK24 for ca. 300 medlemmer (inkl. elever) på det statslige område.

I disse uger bliver der kæmpet en hård kamp om din løn og dine arbejdsvilkår. FOA og de øvrige fagforbund med offentligt ansatte forhandler nemlig om en ny overenskomst, der skal gælde fra april 2024. Her kan du få overblik over forløbet og begreberne – og vinde gavekort i en quiz.

AF REDAKTIONEN | ILLUSTRATION: VALDEFAR

&

FØLG MED

i Fagbladet FOAs dækning af OK24:
Fagbladetfoa.dk/OK24

3

MARTS '24

URAFSTEMNING

Hvis alt går som planlagt, og såfremt parterne er enige om et forlig, sendes det til afstemning hos lønmodtagerne.

4

APRIL '24

NYE OVERENSKOMSTER

De nye overenskomstaftaler træder som udgangspunkt i kraft 1. april 2024. Muligvis med tilbagevirkende kraft, hvis forhandlingerne trækker ud.

Overenskomstforhandlingerne er i gang, og det betyder, at du kommer til at høre ord og udtryk, som du nok ikke støder på så ofte. Men hvad betyder de egentlig?

Læs OK-ordbogen på næste side

OK-ordbogen

OVERENSKOMST

Overenskomsten er den aftale, der fastlægger de overordnede vilkår i din ansættelse. Det er en aftale mellem én eller flere fagforbund og arbejdsgivere. En overenskomst gælder typisk for to eller tre år ad gangen.

OK24

Både her i Fagbladet FOA og andre steder kan du støde på udtrykket 'OK24'. Det henviser til den overenskomst, der bliver forhandlet og skal gælde fra 2024. Nærmere bestemt fra april 2024.

GENERELLE FORLIG

På det offentlige arbejdsmarked indgår lønmodtagernes forhandlingsorganisationer tre generelle forlig med arbejdsgiverne: ét for henholdsvis stat, regioner og kommuner. Forligene fastsætter generelle lønstigninger, som alle får del i samt en række andre forhold, der går på tværs som for eksempel om barsel og ferie.

REGULERINGS-ORDNINGEN

Lønningerne på det private og det offentlige arbejdsmarked skal følges ad. Det skal sikres, at de ansatte i det offentlige også får gode lønstigninger, når det går godt på det private arbejdsmarked. Det sørger reguleringsordningen i dag for – eller rettere de tre reguleringsordninger for henholdsvis stat, kommuner og regioner.

FORHANDLINGS-FÆLLESSKABET

Forhandlingsfællesskabet består af 50 medlemsorganisationer med i alt 565.000 medlemmer. Formålet er at stå sammen for at sikre størst mulig indflydelse på løn- og arbejdsvilkår for ansatte i kommuner og regioner. Det sker blandt andet ved at optræde fælles i forhandlingerne. FOAs formand, Mona Striib, er også formand for forhandlingsudvalget i Forhandlingsfællesskabet.

SAMMENKÆDNING

Sammenkædning giver forligsmanden mulighed for at sammenkæde forhandlinger fra flere forskellige brancher og fagforbund til ét samlet mæglingsforslag. Helt ekstraordinært er der ved OK24 aftalt sammenkædning grundet den trepartsaftale, der blev indgået i december 2023.

TREPARTSAFTALE

I december 2023 blev der indgået en trepartsaftale, der blandt andet sikrer en ekstra lønforhøjelse til udvalgte faggrupper. Detaljerne i forliget skal aftales ved OK24. En trepartsaftale på arbejdsmarkedet dækker generelt over en aftale, der er indgået mellem tre parter – lønmodtagerorganisationerne, arbejdsgiverorganisationerne og Finansministeriet.

RAMME

Den økonomiske ramme angiver, hvad der er at forhandle om og fordele ud fra. Her skal der ud over løn også fordeles midler til ferie, tillæg, arbejdstid, barsel mv.

URAFSTEMNING

Når der er indgået en ny overenskomst, skal den til urafstemning blandt medlemmerne. Det er vigtigt, at man som medlem bruger sin stemmeret til at vise, om man er enig eller uenig i resultatet.

KONFLIKTSTØTTE

Som medlem af FOA går en del af dit kontingent til vores fælles konfliktkasse. Den sikrer, at du modtager konfliktstøtte, hvis forhandlingerne ender i strejke eller lockout.

VIND!

Er du blevet ekspert i overenskomstforhandlinger efter at have læst disse sider? Så tag vores quiz og vær med i lodtrækningen om 3 x 250 kroners gavekort til Matas, Imerco, Nordisk Film Biografer eller H&M.

Tast Fagbladetfoa.dk/quiz eller brug denne QR-kode

REGERINGSINDGREB

I Danmark skal politikerne overlade overenskomstforhandlingerne til arbejdsmarkedets parter. Det er det, der hedder Den danske model. Men opstår der konflikt uden udsigt til en løsning, har Folketinget mulighed for at standse konflikten ved lovindgreb.

KONFLIKTVARSEL

Umiddelbart inden en overenskomst udløber, opsiges den af parterne til genforhandling. Samtidig kan parterne sende varsel om henholdsvis strejke og lockout. På det offentlige område sendes et varsel typisk fire uger, før overenskomsterne udløber.

STREJKE

En gruppe medarbejdere på en arbejdsplads kan vælge at nedlægge arbejdet. Det kan være i protest eller for at gennemtvinge et krav – for eksempel hvis man ikke har kunnet blive enige med arbejdsgiverne i en overenskomstforhandling.

STREJKEKASSE

En fagforening har typisk en større formue, der kan anvendes, hvis dens medlemmer er havnet i en konflikt – det vil sige en strejke eller en lockout. Det gælder også FOA. Strejkekassen bruges primært til at udbetale godtgørelse for manglende løn.

LOCKOUT

En lockout er arbejdsgivernes våben i en konflikt med medarbejderne. Her udelukkes en gruppe medarbejdere fra arbejdspladsen og står uden løn – indtil der er kommet en løsning på konflikten.

GENNEMBRUDSFORLIG

Udtrykket bruges typisk om det forlig, der sætter de overordnede rammer for lønstigninger og ændrede arbejdsvilkår i de overenskomster, der forhandles på et givent tidspunkt. I forbindelse med OK24 kan aftalen for ansatte på det statslige område være gennembrudsforliget i forhold til aftalen for ansatte på det kommunale og det regionale område.

OPLÆRING

Den gode oplæringsvejleder spiller en stor rolle i elevernes uddannelse. Men rollen som vejleder rummer også mange gaver og muligheder.

OPLÆRING ER VEJEN FREM

Det skal være mere almindeligt at være oplæringsvejleder i alle FOAs faggrupper. Det er både godt for den enkeltes karriere og for at tiltrække nye til fagene. Sådan lød budskabet på den 10. konference for vejledere.

TEMA AF ALLAN WAHLERS, ALWA@FOA.DK | ILLUSTRATION: GITTE SKOV | FOTO: PRIVAT

Rollen som oplæringsvejleder kan næsten ikke overvurderes, når det gælder om at tage godt imod elever. Og samtidig er det en rigtig god karrierevej for dem, der oplærer.

Det var nogle af hovedbudskaberne til de knap 900 oplæringsvejledere, der mødtes til den 10. udgave af konferencen for oplæringsvejledere, der blev afholdt i Kolding og København før jul.

”Det at være vejleder skal man se en karrierevej i. Man skal kunne efter- og videreuddanne sig inden for området. Jeg har altid haft det mål, at man i fremtiden kan komme til at certificere vejlederuddannelsen, så den får en anden status,” siger formanden for FOAs Social- og Sundhedssektor, Tanja Nielsen, som selv har været oplæringsvejleder i 20 år.

Social- og Sundhedssektoren har traditionelt været den, hvor det var mest almindeligt med oplæringsvejledere til elever i praktik. Men formålet med den seneste konference var også at sætte fokus på, at der ved uddannelse af alle faggrupper i FOA er brug for oplæringsvejledere – og flere af dem. Ikke mindst så eleverne bliver oplært af en person,

der har den uddannelse, de er ved at tage.

”Det er rigtig vigtigt, at de vejledere, der tager sig af eleverne, har samme baggrund som de elever, de arbejder med. Det duer ikke, at man bliver vejledt af nogle, der har en anden uddannelse,” siger Tanja Nielsen.

Når oplæringen kører på skinner fra start, vil det forbedre muligheden for, at elever gennemfører uddannelsen i stedet for at falde fra, mener hun:

”Det er afgørende, at du som elev føler dig godt modtaget, når du kommer i praktik. Nogle gange er det de første 10-15 sekunder, der hæfter sig og afgør, om du føler dig velkommen, anerkendt, set og hørt. Det er derfor, vi er så fokuserede på, at vores elever skal sikres gode vilkår, og at vores vejledere skal have nogle vilkår, hvor de også kan rumme det i arbejdet.”

Sår et frø – og ser det spire og gro

Nogle oplæringsvejledere er det ligefrem på fuldtid. Det gælder for eksempel Helle Sommer Kristensen, der har oplært sosu-elever i Aarhus Kommune i mere end 10 år.

”Det er fantastisk, at jeg kan være med til at plante et frø og se det spire og gro. Det giver så meget energi,” siger hun.

Hendes fokus er ikke mindst på teorien i den allerførste tid, inden eleven skal stifte bekendtskab med praksis.

”De skal kunne lande. De første to til fire dage er vi i studierummet i stedet for at rende efter dem ude i praksis. Så finder vi hinanden med gode samtaler, der skaber tillid. Har en elev en stor sten, der skal løftes af, kan vi ikke komme videre, før der kommer hul igennem,” siger Helle Sommer Kristensen.

Hun tilføjer, at der er meget, der kan lade sig gøre, hvis man er empatisk, åben og imødekommende. Og så skal man kunne rumme, at elever er forskellige, og at der skal noget forskelligt til, før de føler sig i balance.

”For eksempel har jeg en ung pige i øjeblikket, som er helt vild med krybdyr. Nu har vi lavet en aftale om, at hun kan tage dem med en dag på det plejehjem, hun er i praktik, og vise dem frem. Hun vil gerne bruge sin tid på både at være sosu-ansat og dyrepasser, og den slags ønsker skal vi jo også kunne rumme. Ellers ville hun måske falde fra uddannelsen.” ★

Sådan så det ud, da der var oplæringsvejleder-konference i Kolding i december 2023.

& FOA afholder hvert år en konference for oplæringsvejledere.
Næste gang er 2. december i København og 4. december 2024 i Kolding.

VIL DU GERNE VÆRE OPLÆRINGSVEJLEDER?

Hvis du er involveret i oplæring af elever, og gerne vil arbejde mere professionelt med det, så kontakt din leder. De fleste arbejdspladser har beskrevet en uddannelsesstrategi og plan i relation til at være et godkendt uddannelsessted.

Det anbefales, at du som oplæringsvejleder som minimum selv er fagligt uddannet indenfor den uddannelse, som du vejleder elever i.
Afhængig af hvilke funktioner du varetager, og hvilken uddannelse du vil være vejleder i, vil der være forskellige efteruddannelsestilbud:

- Indenfor uddannelsen til pædagogisk assistent, social- og sundhedshjælper eller -assistent er der en efteruddannelse på basisniveau på 11 dage.
- Derudover findes der en række fleksible specialmoduler med et særligt fokus fra 2-5 dage.
- Er du for eksempel serviceassistent eller ejendomsservicetekniker, kan du tage en en-dages AMU-uddannelse som introduktion til vejlederopgaven.

At være oplæringsvejleder kan på sigt være en karrierevej til ansættelse i for eksempel en særlig funktion. Der er derfor yderligere mulighed for at uddanne dig på akademiuddannelser eller som del af en diplomuddannelse. Rollen som oplæringsvejleder udløser typisk et fast tillæg til lønnen.

NÅR UNGE MØDER ERFARNE ROTTER

Undgå at skræmme Generation Z væk fra omsorgsfagene
En episode af Fagbladet FOAs podcast 'Færdigt Arbejde' handler om mødet mellem generationer.

Med et Z

Nysgerrige, sårbare, udfordrende, modige og usikre.

Det var nogle af de ord, som deltagerne på oplæringsvejlederkonferencen i Kolding især benyttede til at beskrive den yngste generation, der er på vej ud på arbejdsmarkedet – den såkaldte Generation Z, der i dag er midt i 20'erne eller yngre.

Budskabet på konferencen var, at Generation Z er en præcis lige så god arbejdskraft som foregående generationer – når man som ældre kollega ved, hvad de unge er rundet af.

"Unge i dag er vokset op i et 'familiedemokrati', hvor de er blevet taget med på råd i forhold til for eksempel feriemål og måltider. De er vant til at blive inddraget," fortalte Mia Nyborg Jørgensen, som er specialkonsulent i Komponent, kommunernes fælles udviklingscenter.

"Flere og flere efterspørger en fleksibel måde at arbejde på. Især i den unge generation. Det er blevet en mere broget arbejdsskare."

Mia Nyborg Jørgensen understregede, at det er vigtigt for Generation Z, at de kan se en kontekst – at det arbejde, de udfører, giver mening i en sammenhæng. Derudover dyrker de yngste voksne 'multifaselivet' og bryder sig ikke om at lægge langtidsplaner for et formentlig langt liv med mange muligheder.

Hun understregede også, at den gode opstart i den helt indledende fase er altafgørende. En pointe, formanden for Social- og Sundhedssektoren i FOA, Tanja Nielsen, er enig i:

"Det kan ikke nytte noget, vi tror, at vi skal forme og ændre eleverne. Med de elever, vi har i dag, er det ikke en mulighed at sige *one size fits all*. Man er nødt til at behandle dem individuelt," siger hun. ★

”DET HOLDER MIG SKARP”

Thomas Seekjær
Ambulancebehandler
Region Midtjylland

I Region Midtjylland får ambulancebehandler Thomas Seekjær meget ud af at være oplæringsvejleder, fortæller han.

AF ALLAN WAHLERS

Det går begge veje, når Thomas Seekjær oplærer en elev – eleven bliver tryg ved uddannelsen som ambulancebehandler, og Thomas Seekjær får holdt sin viden ved lige.

”Noget af det, jeg bedst kan lide ved det, er, at jeg holder mig selv skarp i faget. Det, at vi har en elev, gør, at vi kommer igennem alle tingene regelmæssigt, både praktisk og teoretisk,” siger han.

”Jo længere eleven kommer hen i forløbet, desto bedre bliver de rustet til at stille de gode spørgsmål. Og der er jeg jo også nødt til selv at undersøge svarene indimellem.”

Får repeteret viden

Thomas Seekjær blev selv færdiguddannet for 12 år siden, og de seneste to år har han fungeret som oplæringsvejleder. Han har mellem en elev og tre elever ad gangen – i øjeblikket har han to.

”En af de elever, vi har nu, har lige gennemgået fødsler med os. Hun havde en dukke og materiale med fra undervisningen, som hun havde læst op på. Og det er jo noget stof, der ligger langt tilbage for mange af os – og en situation, som vi sjældent står i. Så er det fedt at få repeteret sin viden på den måde,” siger han.

Uddannelsen varer fire år, men efter to år

FEDT, NÅR DER KOMMER SPØRGSMÅL

Kasper Bruno Jensen
Pædagogisk assistent
§ 103-tilbud med beskyttet beskæftigelse, Center for Sociale indsatser, Næstved Kommune

Det er megafedt at være med til at give eleverne perspektiv på og kendskab til faget. Jeg er med til at lukke et meget tabubelagt emne op og skabe en vej fremad for unge mennesker.

Det er fedt at opleve, når der begynder at komme spørgsmål til fagligheden. Eller når de refererer til, at de oplever noget i praksis, vi har talt om i forbindelse med vejledningen, og at det giver anledning til eftertanke og refleksion. Det er en stor gevinst, at de ser tingene med nye øjne. Det giver et nyt perspektiv på gamle problematikker.

Der er stor forskel på dem, der skal oplæres: Man kan jo ikke forberede sig 100 procent. Det er individuelt, hvordan jeg arbejder med de forskellige elever. ★

KAN GODT LIDE AT LÆRE FRA MIG

Tina Skov Mouritzen
Serviceassistent
Afdelingen for Lever-, Mave- og Tarmsygdomme på Aarhus Universitetshospital (AUH)

Min leder spurgte, om det ikke var noget for mig at blive oplæringsvejleder. I forvejen lærer vi tit folk op, fordi vi har mange afløsere, så jeg er vant til at fortælle om mit arbejde.

På et vejlederkursus på Teknisk Skole lærte vi blandt andet om kommunikation og motivation. Vi havde nogle gode øvelser i, hvordan man giver folk mod til at kunne noget mere, og hvordan man tager den svære samtale, hvis der er noget, der ikke fungerer, som det skal.

Jeg gør meget ud af, at elever og nye kolleger bliver inddraget i at skabe et godt arbejdsmiljø. Hvis en kollega får mange bip på opgavetelefonen, så byder vi andre os til. Ingen er færdige, før vi i fællesskab har klaret alle opgaver. ★

må eleverne køre ambulance som det, der kaldes andenmand. Herefter har Thomas Seekjær lidt mindre med dem at gøre, men han fortsætter med at være deres mentor igennem hele uddannelsesforløbet.

I det hele taget holder han meget af at følge med i udviklingspotentialet hos de enkelte elever, og han mener, det er en kæmpe fordel, at de bliver tilknyttet en oplæringsvejleder personligt – i stedet for som tidligere, hvor der var en gruppe oplæringsvejledere til otte elever ad gangen.

En anden forandring, han har lagt mærke til, er, at eleverne nu i højere grad kommer med en gymnasial uddannelse – tidligere havde de ofte håndværkerbaggrund. ★

FORBERED ELEVER PÅ VIRKELIGHEDEN

Undgå, at kommende kolleger bliver ramt af praksischok

En episode i Fagbladet FOAs podcast 'Færdigt Arbejde' handler om den gode oplæringsvejledning.

GUIDE

7 GODE RÅD TIL OPLÆRINGSVEJLEDERE – OG ANDRE, DER ARBEJDER MED ELEVER

1

Giv eleverne lov til at tale

Det er vigtigt at sørge for, at elever selv får lov til at tale og ikke kun svarer på dine spørgsmål. Giv plads til, at de kan stille relevante spørgsmål og sætte ord på det, I gør. Giv plads til at begrunde, forklare og reflektere.

2

Brug elevernes sprog – også andre sprog end dansk

Eleverne har brug for at tale på deres stærkeste sprog for at blive klogere. Oversættelser er også ofte en genvej. Det kan være et godt skridt på vejen mod et godt (dansk) fagsprog, at du opfordrer eleverne til at tale på andre sprog eller med hverdagssprog.

3

Tal om det, I gør (sæt undertekster på)

Brug sproget, når I arbejder. Sig, hvad du gør, hvad tingene hedder og støt eleven i at tale, mens I arbejder.

4

Tal om, hvad I har gjort og hvorfor

Efter en arbejdsopgave eller en arbejdsdag er det en god idé at tale sammen om, hvad I har lavet. Samtalen mellem kolleger er et skridt mellem hverdagssproget og det præcise fagsprog i for eksempel skriftlig dokumentation. Hjælp eleven med at beskrive sine opgaver og handlinger.

5

Giv tænketid

Stil et spørgsmål, før du henter noget eller går til pause. Eller giv et minut eller to, inden du beder om svaret. Så ved eleven, at der er tid til at tænke, måske oversætte, og formulere et svar i hovedet, inden det skal gives til dig.

6

Gør fagsproget tydeligt og giv sætningsstartere

Ved du, hvilke fagbegreber eleverne har brug for? Og hvordan de skal bruges i en kontekst? Skal eleverne forklare en proces, så giv dem sætningsstartere til det: "Først ..., bagefter ... når det er på plads, kan vi ... til sidst. Skal de beskrive konsekvenser eller årsager, så giv dem andre sætningsstartere: Hvis ..., så ... / Vi ser, at ..., det kan skyldes, at ... "

7

Leg med modtagere og sprog

At bede eleven om at formulere sig om noget kendt på en anden måde er en god øvelse i at bevæge sig mellem hverdagssprog og fagsprog. Du kan støtte eleven i at formulere sig mere eller mindre fagligt: "Hvis du nu skulle sige det samme, og jeg var en pårørende/en læge/en kollega/ ...?"

KILDE: 'BROEN TIL FAGSPROGET I UNGDOMSUDDANNELSERNE', AF HELENE THISE OG KATJA VILIEN, 2023

TAG UDDANNELSE PÅ 110 % AF DAGPENGENE

Ordningen med at tage en erhvervsuddannelse med forhøjet dagpengesats er nu blevet permanent.

AF METTE WIEDERHOLT PEDERSEN

Er du ledig og over 30 år, kan du fremover tage en erhvervsuddannelse på 110 % af dagpengene. For at være omfattet af ordningen skal du enten være ufaglært eller faglært med en forældet uddannelse – det vil sige, at den ikke har været brugt i 5 år.

De erhvervsuddannelser, der kan tages med 110 % af den sædvanlige dagpengesats, vil komme på en positivliste og bliver offentliggjort på Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings hjemmeside star.dk.

Listen indeholder uddannelser inden for områder, hvor der er efterspørgsel på arbejdskraft, hvilket pt. blandt andet vil sige social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent og serviceassistent.

Er du interesseret i at høre mere om uddannelsesløftet, så kontakt din a-kasse. Vi er klar til at tage en snak med dig om dine muligheder. ★

HUSK!

22. februar
kan du udfylde dit dagpenge- eller efterlønskort på foa.dk/find-blanketter. Se oversigt over alle datoer på foa.dk/udbetalingsperioder.

A-kassen får nyt telefonnummer
Siden årsskiftet har du kunnet ringe til FOAs A-kasse i tidsrummet 8-18 på alle hverdage. Det nye telefonnummer er 46 97 37 77.

Nyt job?
Find dit nye job på foa.dk/foajob.

Digital post
Har du husket at tjekke din post fra FOA? Det gør du på foa.dk/post. Husk, at du på Mit FOA i øverste højre hjørne af hjemmesiden kan se og evt. ændre, hvordan du får besked, når der er post til dig. Vi anbefaler, at du både får besked pr. mail og sms.

Se, hvornår du skal indsende dit månedlige kort i 2024

- Onsdag 24. januar
- Torsdag 22. februar
- Onsdag 20. marts
- Mandag 22. april
- Fredag 24. maj
- Fredag 21. juni
- Onsdag 24. juli
- Fredag 23. august
- Mandag 23. september
- Torsdag 24. oktober
- Fredag 22. november
- Torsdag 19. december

FOAs A-kasse har afholdt delegeretmøde

12. december 2023 blev der afholdt delegeretmøde i FOAs A-kasse. Delegeretmødet er a-kassens øverste myndighed, som mødes hvert 4 år.

På mødet blev der vedtaget nye vedtægter, og Mona Striib og Thomas Enghausen blev genvalgt som formand og næstformand for a-kassen. Der blev desuden valgt et antal medlemmer til a-kassens politiske ledelse og hovedbestyrelse.

Alt materialet fra mødet kan læses på foa.dk/delegeretmøde.

A-kassens nye vedtægter kan du læse her foa.dk/a-kasse/regler. ★

RUGBRØD MED FISKESALAT

Savner du inspiration til en velsmagende madpakke, der kan holde energien oppe, så kig med her. Brug rester fra den varme mad til madpakken. Alle typer tilberedt fisk kan bruges til fiskesalat.

AF KATRINE KLINKEN | FOTO: LINE FALCK

Rugbrød med fiskesalat

2 stykker

2 skiver groft rugbrød

Fiskesalat
150 g fisk i filet: f.eks. makrel, kulmule eller skrubbe
Salt og friskkværnet peber
1 dl mayonnaise
1 stilk bladselleri
2 tsk. revet peberrod
1 tsk. citronsaft
½ rødt æble

Drys
Mikrogrønt eller karse

Opskrift

Fjern alle ben i fisken og krydr med salt og friskkværnet peber. Bag fisken på bagepapir i et lille ovnfast fad ved 150 grader, til den er gennembagt. Det tager ca. 10 minutter, afhængigt af tykkelsen. Hvis fisken bages med skind, skal skindsiden være opad. Skindet hives af, når fisken er bagt.

Afkøl fisken og rør den sammen med mayonnaise med en gaffel til en cremet konsistens. Tilsæt små tern af bladselleri og fintrevet peberrod.

Kom fiskesalaten på rugbrødsskiver. Bland små tern af æble med citronsaft. Drys æble og karse på toppen af maden, når den skal spises.

Fiskesalat smager bedst kold og bør opbevares i køleskab eller køletaske.

Katrine Klinken er kok og ernærings- og husholdningsøkonom og arbejder som madskribent.

Læs mere
instagram.com/katrineklinken

DET SKER

FREDERIKSSUND
Seniorklubben. 13. marts kl. 11.30: Generalforsamling. Vi byder på lidt at spise/drikke kl. 11.30 og derefter generalforsamling, dagsorden jf. lovene. Derefter bankospil. Indkomne forslag skal være bestyrelsen i hænde senest 14 dage før. Tilmelding til kasserer Anny Lorentzen på 29 69 02 39 eller anylorentzen@hotmail.com, senest 1. marts af hensyn til forplejning. | 17. april 2024 kl. 13: 'Cafédag i seniorklubben', hvor John og HC underholder. | 15. maj 2024: Udflugt til M/S Museet for Søfart i Helsingør og spisning – drikkevarer for egen regning. Afgangstidspunkt fra Frederiksværk og Frederikssund følger. Tilmelding, som er bindende, skal ske til bestyrelsen senest 17. april. Pris for FOA-medlemmer 400 kr. og gæster 500 kr. Der kan betales på mødet 17. april eller på netbank til reg. 2232 – konto 43 97 15 10 72. Husk at skrive navn på indbetalingen.

GULDBORGSUND
Afdeling. 24. april kl. 18: Generalforsamling på Kikko Vendsysselvej 9, Nykøbing F. Dagsorden jf. lovene. Af hensyn til spisning bedes tilmelding ske til afdelingen senest 12. april kl. 12 på guldborgsund@foa.dk.

HORSENS
Seniorklubben. 20. feb. kl. 14: Café Vivaldi på Søndergade til hyggeligt samvær. Forplejning for egen regning. Er du medlem af Ældre Sagen, er der rabat. Medbring dit medlemskort. | 5. mar. kl. 14: 'Livet er livet værd – på trods af bøvl og besvær' v. Lone Buhl, præst fra Østbirk. Der er kaffe/kage. | 19. mar. kl. 14: Påskebanko: 1 kort 12 kr., 3 kort 30 kr. Klubben giver gevinsterne. Der kan købes amerikansk lotteri. Der er kaffe/kage. | 9. apr. kl. 14: Rundvisning og fortælling Klosterkirken. Klubben har kaffe og noget sødt med.

ODENSE
Afdelingen. 15. april kl. 19.30: Generalforsamling i Marienlystcentret, Windelsvej 138, Odense. Dagsorden jf. lovene. Indkomne forslag skal være afdelingen skriftligt i hænde senest 1. april kl. 12. Ved personvalg kan der ved fremmøde i afdelingens åbningstid skriftligt afgives stemme fra 9.-15. april kl. 12. Det er dog også muligt – efter forudgående aftale – at afgive stemme uden for afdelingens åbningstid i samme periode. Deltagelse i spisning kl. 18.30 forudsætter tilmelding senest 8. april kl. 12. på foa.dk/odense.

ROSKILDE
Afdelingen. 29. april: Generalforsamling på Scandic Hotel i Roskilde. Dagsorden jf. lovene.

SYDFYN
Afdelingen. 19. marts kl. 19-22: Generalforsamling. Tilmelding via foa.dk/afdelinger/foa-sydfyn/arrangementer/afdelingsgeneralforsamling-2024.
Sundheds- og Serviceskolen. 19. marts kl. 15.30-17.30: Sektorårsmøde. Tilmelding via foa.dk/afdelinger/foa-sydfyn/arrangementer/sektoraarsmode-sos
Teknik- og Servicesektoren. 19. marts kl. 17-18: Sektorårsmøde. Tilmelding via foa.dk/afdelinger/foa-sydfyn/arrangementer/sektoraarsmoede-ts
Pædagogisk Sektor. 19. marts kl. 17-18: Sektorårsmøde. Tilmelding via foa.dk/afdelinger/foa-sydfyn/arrangementer/sektoraarsmoede-ps

SØNDERJYLLAND
Seniorklubben. 22. feb. kl. 13: Generalforsamling i Seniorklubben i FOAs mødelokaler, Brundevej 2, Rødekro: Vi starter med et stykke brød kl. 13. Generalforsamlingen starter kl. 14. Dagsorden jf. lovene. Tilmelding senest 15. feb. på foa.dk/afdelinger/foa-soenderjylland. | 21. marts kl. 14: Sangeftermiddag i FOAs mødelokaler, Brundevej 2, Rødekro. Tilmelding senest 14. marts på foa.dk/afdelinger/foa-soenderjylland. | 17. april: Bowling i Haderslev Bowlingcenter. Vi spiser fra kl. 13. Bowlingen starter kl. 15-16. Samkørsel fra FOA Rødekro, Brundevej 2 kl. 12. Medlemmer betaler 200 kr. Ikkemedlemmer 270 kr. Tilmelding senest 10. april på foa.dk/afdelinger/ foa-soenderjylland. Ret til ændringer forbeholdes. Ved møder i afdelingen er kaffen gratis for alle. Ikkemedlemmer betaler entréprisen ved arrangementer ude af huset. Husk du er automatisk medlem af seniorklubben som efterlønner og pensionist.

VENDSYSSEL
Seniorklubben Brønderslev. 26. marts kl. 14: Generalforsamling i Brønderslev Hallen, Knudsgade 15, Brønderslev. Dagsorden jf. lovene. Forslag til generalforsamlingen skal skriftligt være formanden i hænde senest 7 dage før afholdelse. Af hensyn til forplejning er fristen for tilmelding senest 19. marts til afdelingen på 46 97 13 46 eller vendsyssel@foa.dk.

MEDLEMSPULSEN

Vindere i december 2023

Hovedpræmievinder
Cindie Roth Andersen Holst, FOA Odense

Gavekort til Coop
Jens Morten Mørk-Jensen, FOA Horsens
Christina Grandt Hansen, FOA Trekanten
Henriette Mose Hansen, FOA Vestsjælland
Anja Maria Faust, FOA Nordjylland
Lone Svejgaard Rolle Kappel, FOA Horsens

Hovedpræmien er et weekendophold for 2 på et Comwell-hotel i Danmark eller et Coop-gavekort til en værdi a 1.000 kr.
Nye deltagere er velkomne på **foa.dk/medlemspulsen**

FOA Bogshop

Få op til 20 % i rabat, når du køber studiebøger til din social- og sundhedsuddannelse eller pædagogisk assistentuddannelsen.
Læs mere på foabogshop.dk.

FOA
SAMMEN GØR VI FORSKELLEN

KONTAKT FOA

FOA, forbundshuset
Staunings Plads 1-3
1790 København V

Telefon: 46 97 26 26
Åbningstid:
Mandag-torsdag
8.30-16.00
Fredag 8.30-15.00

FOA-afdelinger

Afd. 1: 46 97 11 00
foa.dk/foa1
Bornholm: 46 97 33 13
foa.dk/bornholm
Frederikshavn: 46 97 11 70
foa.dk/frederikshavn
Frederikssund: 46 97 12 00
foa.dk/frederikssund
Guldborgsund: 46 97 17 50
foa.dk/guldborgsund
Horsens: 46 97 14 55
foa.dk/horsens
KLS: 46 97 15 00
foa.dk/kls
Køge: 46 97 16 00
foa.dk/koege
LFS: 35 44 45 46
foa.dk/lfs
Mariagerfjord: 98 51 21 11
foa.dk/mariagerfjord
Midtjylland: 46 97 30 30
foa.dk/midtjylland
Midt- og Vestjylland:
46 97 14 14
foa.dk/midt-vestjylland
Nordjylland: 46 97 29 00
foa.dk/nordjylland
Nordsjælland: 46 97 33 90
foa.dk/nordsjaelland
Odense: 46 97 18 00
foa.dk/odense
Randers: 46 97 19 00
foa.dk/randers
Roskilde: 46 97 19 90
foa.dk/roskilde
Silkeborg-Skanderborg:
46 97 20 20
foa.dk/silkeborg-skanderborg
Social- og Sundheds-afdelingen:
46 97 22 22
foa.dk/sosu

BLIV KLOGERE PÅ FORRÅELSE – MED DORTHE BIRKMOSE

Forråelse er et begreb, der optager mange af FOAs medlemmer – enten har de oplevet kolleger være forrået, eller også har de mærket, at det sniger sig ind på dem selv. Psykolog Dorthe Birkmose kender forråelsen og de mekanismer, der ligger til grund – og det er meget sjældent, det er et dårligt menneske, som bliver forrået. Det er derimod et slidt menneske.

I to afsnit af Fagbladet FOAs podcast 'Færdigt Arbejde' hjælper hun med at forstå forråelsen, bryde tabuet og bryde tavsheden.

Find podcasten på Fagbladetfoa.dk/podcast – eller hvor du plejer at lytte til podcast.

Redaktionen sluttet
23. januar 2023

Indlæg til 'Det sker'sendes til Henriette Monrad, hmon@foa.dk

Frist til nummer 3
27. marts
Frist til nummer 4
28. maj

Annoncer
Media-Partners
Telefon: 28 57 08 57
jorgen@media-partners.dk

Annoncefrist
Nummer 2
6. marts
Nummer 3
1. maj

Annoncer og indstik, som er udsendt sammen med Fagbladet FOA, er ikke udtryk for FOAs anbefalinger.

Nummer 2 udkommer
Uge 16 2024

Synspunkter fremsat i Fagbladet FOA er ikke nødvendigvis sammenfaldende med FOAs synspunkter.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

PRESSENÆVNET

Medlem af Danske Medier

DANSKE MEDIERS OPLAGSKONTROL

Tilsluttet Specialmediernes Oplagskontrol

Oplag:
169.153/12. årgang
Tryk: Stibo Complete
ISSN: 1901-0230

SVANEMÆRKET Tryksag 5041 0004

TRYKT I DANMARK

FSC www.fsc.org MIX Papir | Støtter ansvarligt skovbrug FSC® C012075

Udgiver:
FOA
Staunings Plads 1-3
1790 København V
Telefon: 46 97 26 26
foa.dk
e-mail: foa@foa.dk

Storstrøm: 46 97 28 00
foa.dk/storstroem
Sydfyn: 46 97 27 27
foa.dk/sydfyn
Sønderborg: 46 97 34 00
foa.dk/soenderborg
Sønderjylland: 46 97 35 00
foa.dk/soenderjylland
Trekanten: 46 97 36 10
foa.dk/trekanten

Vendsyssel:
46 97 10 30/46 97 13 46
foa.dk/vendsyssel
Vest: 76 10 93 50
foa.dk/vest
Vestsjælland: 46 97 38 60
foa.dk/vestsjaelland
Århus: 89 36 66 66
foa.dk/aarhus

PMF-afdelinger

FOA/PMF Kbh. Syd:
46 97 28 50
foa.dk/foa-pmf-kbh-syd
PMF afd. 1: 46 97 31 01
foa.dk/pmf1
PMF afd. 4: 43 71 66 90
foa.dk/pmf4
PMF Fyn: 46 97 13 13
foa.dk/pmf-fyn

PenSam
Jørgen Knudsens Vej 2
Postboks 282
3520 Farum
Telefon: 44 39 39 39
pensam@pensam.dk
pensam.dk

QUIZ

1. **Hvad bliver oplæringsvejlederne portrætteret som?**
A. Spiderman
B. Superman
C. Batman

2. **Hvor mange medlemmer forhandler FOA overenskomst for på det kommunale område**
A. Cirka 93.000
B. Cirka 107.000
C. Cirka 122.000

3. **Hvad ønskede Lauge Gertz, at han havde vidst tidligere?**
A. At der er flere veje til et mål
B. At han skulle have forfulgt drømmen om at blive brandmand
C. At han er god nok, som han er

1. **Hvad fik Jasmin Jensen til at sygemelde sig?**
A. En ubehagelig chef
B. Et alt for presset arbejdsmiljø
C. Et stik med AstraZeneca-vaccinen

5. **Hvad får Anders Agger lyst til at stille sig op på?**
A. Et stillads
B. Taget på en bil
C. En ølkasse

KAN DU DIT FAGBLAD?

Vær med i lodtrækningen om et valgfrit gavekort på 250 kroner til Matas, Imerco, Nordisk Film Biografer eller H&M. Vi trækker lod blandt de indsendere, der har svaret rigtigt på flest spørgsmål. Du finder alle svar i dette nummer af Fagbladet FOA. Kun medlemmer af FOA kan deltage i lodtrækningen. Besvar quizzen på fagbladetfoa.dk/quiz senest **1. marts.**

Vinder af quizzen i Fagbladet FOA nr. 6/2023 er **Julie Jensen, Ebeltoft**

ISTOCKPHOTO

Vil du også have besked om rabatter og gode oplevelser?

Log på **foa.dk/medlemstilbud** og sig 'Ja tak' til at FOA må informere dig på e-mail og sms om de gode medlemstilbud.

FOA

PÆDAGOGMEDHJÆLPER LAUGE GERTZ:

GID, JEG HAVDE VIDST DET TIDLIGERE

AF SOFIE JANERKA | FOTO: HEIDI LUNDSGAARD

Som ung havde jeg nogle år, hvor jeg var støtte for en elev og arbejdede i daginstitution. Men det var ønsket om at lave mad og arbejde i et køkken, der trak. Den drøm levede jeg ud – indtil jeg ikke kunne mere. Jeg ved nu, at jeg ikke kan holde til arbejdsmiljøet i et køkken. Uvisheden om hvornår man har fri, og planer der ændres fra minut til minut – det var for hårdt. Jeg endte med at være mere eller mindre sygemeldt i fem år og har nu diagnosen kronisk depressiv.

Heldigvis har jeg fundet et arbejde, hvor jeg kan kombinere min erfaring med madlavning med at være sammen med børn både i skolen og i SFO'en. Nu laver jeg gerne gryderetter over bål eller i skolekøkkenet med eleverne. Den ro og rutine, jeg har i et køkken, kan jeg bruge sammen med børnene – selvom det er helt anderledes at stå med otte børn og dej til kanelsnegle. Nu er processen vigtigere end resultatet.

Børnene får så meget ud af at være i køkkenet – meget mere end 'bare' at lave mad. De bruger deres sanser, de skaber noget, og de løser problemer. Jeg vil gerne lære dem at bage brød uden opskrift. At få dem til at lægge mærke til konsistensen, stole på deres egne indtryk og opdage, at brødet bliver godt, uden at det er perfekt eller helt ens fra gang til gang. Det kan vi godt bruge i livet generelt – at der er flere veje til et mål. Personligt ville jeg ønske, at jeg havde lært det langt tidligere, både konkret at arbejde uden opskrifter i et køkken og i livet generelt. ★

| CV |
2022-: Pædagogmedhjælper på Kongsbjergskolen i Lunderskov
2013: Uddannet cater
2011: Uddannet delikatesseslagter
2000-2002: Pædagogmedhjælper, Nyrupskolen i Kalundborg

LÆS FLERE: 'MIN VEJ' PÅ FAGBLADETFOA.DK

Kan din hovedpine være migræne?

Er mindst 2 svar positive, er sandsynligheden for migræne stor

Lysfølsom
Oplever du lys-ubehag under hovedpineanfaldet?

Uoplagt
Har hovedpinen begrænset din normale aktivitet i 1 dag eller mere de sidste 3 måneder?

Kvalme
Oplever du kvalme og/eller opkastning samtidig med hovedpinen?

LUK op for dialogen – tal med lægen om migræne

Migræne er en folkesygdom

I Danmark lider ca. 700.000 personer af migræne. Migræne rammer overvejende kvinder. Migræne er årsag til 14% af alle sygedage. Migræne kan have stor indflydelse på din dagligdag med job, familieliv og fritid.

At håndtere din migræne kan være komplekst

Besøg www.migraeneinfo.dk eller scan QR-koden.
Læs om migræne og bliv klædt på til dialog med lægen

PP-NNT-DNK-0174 20.november 2023

Pfizer